

Província Espanya Est

DENÚNCIA PROFÉTICA

El desconegut problema de
l'habitatge del qual ningú et parla

El desconegut problema de l'habitatge del qual ningú et parla

El problema de l'habitatge és universal al nostre país. Però el problema de l'habitatge té moltes cares. Sens dubte, la més coneguda és la que afecta el major nombre de persones, aquelles que se situen en la normalitat. Per a elles, diferents plataformes estan reivindicant una reinterpretació del dret a l'accés a l'habitatge, considerant-lo com un dret socioeconòmic i, per tant, amb un abordatge econòmic i social.

No obstant això, una part igualment important de la societat, però més amagada, més oculta, més invisible, pateix un problema addicional respecte de l'habitatge. És el problema de l'habitatge que ningú veu, és el complex problema que no es pot simplificar i és el problema que, per afectar els últims d'entre els últims, ningú vol veure.

El problema de l'habitatge analitzat des d'una dimensió transversal: la normalitat, la vulnerabilitat i la pobresa extrema

Si analitzem el problema de l'habitatge des d'una visió transversal en la societat espanyola podem advertir tres clares seccions:

La "normalitat" és la secció de la part superior de la societat, allò que realment és visible, allò que apareix en els mitjans de comunicació i que es defineix com "el problema social de l'habitatge". Aquí hi viu una part important de la societat espanyola que habitualment identifiquem amb el problema de l'habitatge: famílies a la recerca de solucions d'habitatge ajustades als seus pressupostos, joves que accedeixen a les seves primeres ocupacions, famílies monoparentals femenines.

Per sota de la normalitat, identifiquem una part important de la societat que es troba en situació de "vulnerabilitat". Per a nosaltres, la vulnerabilitat, d'acord amb l'informe Foessa, són aquelles persones que no aconsegueixen rendes per damunt de l'IPREM¹. La vulnerabilitat és visible, frega la normalitat i, en aquest estat, es troba una part important de la població que en aquests moments té problemes no només d'accés o adquisició d'habitatge sinó també al lloguer d'habitacions. La vulnerabilitat sol estar ben atesa per l'Estat del Benestar: afecta molta gent, pot donar rèdits electorals i forma part de les polítiques socials que donen tranquil·litat a la majoria silenciosa.

Per sota d'aquesta, es troba la "pobresa extrema". Per a nosaltres, la pobresa extrema en termes econòmics se situa, d'acord amb l'informe FOESSA, per sota del llindar d'un IPREM (<1 IPREM). Però pobresa extrema són també les noves formes de pobresa que ningú veu o que, tot i veure-les, pel seu caràcter incipient, poques entitats o administracions aborden.

¹ Generalment, es consideren situacions de vulnerabilitat ingressos inferiors a 2 IPREM mensual, la situació de pobresa per sota d'1 IPREM (8.400€ bruts anuals o 600€/mes el 2025) mentre que el límit de risc de pobresa sol situar-se per sota del 60% de la mitjana d'ingressos.

La pobresa extrema s'atén de manera incompleta per les administracions públiques (AAPP), o no s'atén, donat el seu caràcter emergent i inherent dificultat de les AAPP per actuar amb rapidesa i de manera immediata davant la seva aparició. En situació de pobresa extrema es troben moltes persones, o gairebé totes, afectades pel problema residencial o el sensellarisme.

Què està passant a la societat espanyola i on està el problema del qual ningú parla

La societat espanyola afronta actualment un moviment silenciós en la successió de normalitat-vulnerabilitat-pobresa extrema, a través del qual la normalitat s'està reduint a causa de les condicions socioeconòmiques del país i les mancances estructurals de les polítiques d'habitatge, desplaçant una enorme pressió sobre la capa de vulnerabilitat i fent que aquesta sigui cada vegada més gran, desplaçant alhora als qui es troben en la primera línia de la normalitat-vulnerabilitat cap avall, cap a una vulnerabilitat estructural i permanent. Conseqüentment, la capa de pobresa extrema també es veu engrandida ja que els qui es troben a la ratlla entre vulnerabilitat i pobresa extrema es veuen abocats, sense remei, a la capa de la pobresa extrema.

Ens trobem així amb un problema de l'habitatge que, una vegada més, parla exclusivament dels qui es troben en situació de normalitat, tot obviant en les converses, en els mitjans de comunicació i en les mesures a realitzar, tant les persones en situació de vulnerabilitat com les que es troben en situació de pobresa extrema.

La Província d'Espanya Est de les Filles de la Caritat, una veu legitimada per a denunciar

La Província d'Espanya Est de les Filles de la Caritat treballem, des de fa molts anys, en situacions de pobresa extrema. En l'actualitat, la Província d'Espanya Est de les Filles de la Caritat acompanyem **1.238 persones** dotant-les de recursos residencials i d'habitatge, tant propis com aliens, de les quals **465 persones es troben en situació de pobresa extrema; 687 persones en situació de vulnerabilitat, i 86 persones que, situant-se per damunt de la vulnerabilitat econòmica, estan en risc d'exclusió social per reunir altres factors que els dificulten o impedeixen la plena participació social.** Són aquestes persones a les quals donem suport per "impedir-ne la caiguda". El 57% són dones i el 43% homes.

Taula 1. Persones

SITUACIÓ	Núm.	%
"Normalitat" (en risc d'exclusió)	86	7%
Vulnerabilitat	687	55%
Pobresa extrema	465	38%
TOTAL PERSONES	1.238	100

En aquest moviment silencios de desplaçament cap avall, la Província d'Espanya Est de les Filles de la Caritat som la bastida que sosté les persones en situació de vulnerabilitat per a evitar la seva caiguda en la pobresa extrema, i donem dignitat als qui, estant en situació de pobresa extrema, no permetem que caiguin en l'ostracisme d'una societat que els nega la mirada. El nostre lloc és contenir la línia de vulnerabilitat-pobresa extrema, evitant que l'espai de pobresa extrema creixi.

Taula 2. Habitatges

COMUNITAT AUTÒNOMA	HABITATGES	Núm. habitatges	En propietat	Aliens (lloguer o cessió)
CATALUNYA	US Santa Lluïsa (BCN)	7	5	2
	US Llar de Pau (BCN)	11	6	5
	PI Barcelona	3	3	-
	TOTAL	21	14	7
ARAGÓ	US Saragossa	13	9	4
	PI Saragossa	10	7	3
	PI Terol	3	-	3
	TOTAL	26	16	10
NAVARRA	PI Pamplona	4	4	-
	TOTAL	4	4	-
*COM. VALENCIANA	US Castelló	5	5	-
	US València	7	7	-
	US Alacant	13	3	10
	PI Alacant	5	2	3
	TOTAL	30	17	13
TOTAL		81	51	30

Taula 3. Places

TIPUS	ARAGÓ	CATALU- NYA	COM. VALENCIANA	NAVARRA	TOTAL	Núm. places / persones
Habitatges d'inclusió	34	67	106	0	207	Places
Persones acompanyades 2025	49	119	192	0	360	Persones
Persones Sense Llar (PSL) convalescents	0	25	20	11	56	Places
Persones acompanyades 2025	0	68	44	33	145	Persones
Protecció Internacional	79	51	26	29	185	Places
Persones acompanyades 2025	199	44	46	56	345	Persones
Ajuda Humanitària	67	0	0	0	67	Places
Persones acompanyades 2025	388	0	0	0	388	Persones

Total places: 515 places

* **448 places en habitatges** i 67 places en centre-residència dedicada a ajuda humanitària

Taula 4. Mercat de Lloguer

CIUTAT	PREU LLOGUER (€/mes) al qual han accedit persones acompanyades		Preu mitjà (informes, observatoris)
	HABITACIÓ	HABITATGE	Preu mitjà habitatge
Barcelona	550 €	1.135 €	1.277 € ¹
Pamplona	270 €	887 €	849 € ²
Saragossa	375 €	750 €* ³	874 € ³
Terol	300 €	650 €	750 € ⁴
Castelló	250 - 400 €	1.000 €	1.164 € ⁵
València	450 - 500 €	1.000 €	1.159 € ⁶
Alacant	350 €	750 €**	1.141 € ⁷

¹ <https://www.habitatge.barcelona/> i el *Observatori *Metropolità de l'Habitatge de Barcelona

² Observatori d'habitatge de Navarra (informe *ZMT 2025)

³ <https://www.coapiaragon.es/>

* Dades facilitades de les últimes persones acompanyades que han llogat. Preu d'habitatge de 3 habitacions en barri Delícies.

4 Observatori lloguer: <https://observatoriodelalquiler.org/provincias/teruel>
 5 Observatori lloguer: <https://observatoriodelalquiler.org/provincias/castellon>
 6 <https://observa.webs.upv.es/>
 7 Alacant: Observatori Municipal de l'habitatge en lloguer d'Alacant
<https://www.alicante.es/es/contenidos/observatorio-municipal-vivienda-alquiler-alicante>
 ** Dades lloguer últimes tres famílies en sortir del programa:
 - Verge del Remei (5è sense ascensor): 700 €
 - Lloguer sector Joan XXIII: 660 €
 - Colònia Requena: 850 €/mes (una mare amb dos menors, ha necessitat dos avals)
Fonts comunes:
 - **Provivenda:** Observatori d'habitatge assequible, informe "La casa a coll: l'habitatge en dades 2025"
 - **FOTOCASA:** informes sobre habitatge de lloguer: [Informes sobre L'habitatge de lloguer - Fotocasa](#)
 - **IDEALISTA:** Informe de preus de lloguer: [Informe de preus de lloguer a Espanya — idealista](#)

• **Ingrés Mínim Vital (dades Seguretat Social):**

Taula 5. Renda mitjana i prestació social

COMUNITAT AUTÒNOMA	CIUTAT	€/ LLAR *IMV BÀSIC	€/ LLAR *IMV COMPLET
Aragó	Terol	505,29 €	680,98 €
	Saragossa	513,52 €	881,73 €
Catalunya	Barcelona	508,89 €	805,31 €
València	Alacant	511,08 €	862,82 €
	Castelló	479,22 €	791,95 €
	València	518,03 €	885,57 €
Navarra	Navarra	547,51 €	847,06 €

Taula 6. Categorització llinar pobresa en funció IPREM

SITUACIÓ	DADA
POBRESA EXTREMA	<1 IPREM 8.400 €/any • 13,8-23 €/dia
VULNERABILITAT	<1-2 IPREM 8.400 - 16.800 €/any • 46,02 €/dia
CAP A LA NORMALITAT	>2 IPREM 16.800 - 25.200 €/any • 69,04 €/dia

- **IPREM** (Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples)
2025: 7.200 € bruts anuals (12 pagues) - 8.400 € brut anual (14 pagues)
- **Llinar de la pobresa a Espanya (EAPN – Informe 2025):** 11.854 € anuals (965€/mes) o 32,4€/dia.

En ciutats com Saragossa o Alacant, els ajuntaments dels dos municipis (Aj. de Saragossa: 12,64€/dia i Aj. d'Alacant 18,87€/dia) estan finançant la pobresa. Ambdós municipis duen a terme un finançament insuficient, fet que provoca que els recursos se sostinguin, de manera crítica, gràcies a l'aportació de les entitats socials amb recursos propis, patrimoni i donacions privades.

El Ministeri, en protecció internacional, finança (50€/dia) molt poc per damunt del llindar de vulnerabilitat (46,02€) i molt per sota del que les entitats socials considerem raonable (60-75€/dia).

Amb prestacions socials, l'accés a un habitatge és impossible i, amb prou feines, és factible l'accés a una habitació. Només amb **intervenció social, formació i acompanyament cap a l'ocupació** (regularització administrativa prèvia, en cas de persones migrades) és possible...

Denunciem el problema de l'habitatge del qual ningú parla

Davant d'aquest moviment silenciós de desplaçament irremeiable de més i més gent cap a la vulnerabilitat i la pobresa extrema, denunciem:

1. El problema de l'habitatge no és igual per a tothom. Fins i tot en la pobresa hi ha classes.
2. Advertim una pressió socioeconòmica i una inacció en matèria d'habitatge que afecta els tres estrats: normalitat, vulnerabilitat i pobresa extrema.
3. No obstant això, l'afectació no és la mateixa i les mesures no poden ser tampoc les mateixes.
4. S'ha parlat molt i es comença a treballar políticament en mesures correctores del problema d'habitatge per a la "normalitat", mesures en les quals nosaltres no intervenim i que segurament alliberaran pressió en aquest estadi, cosa que, consegüentment, repercutirà en la resta.
5. Mentre això ocorre, plantejem unes mesures per a l'espai de la "vulnerabilitat" i, especialment, per al de la "pobresa extrema":
 - 5.1 En pobresa extrema, el problema de l'habitatge **no es resol només amb metres quadrats; s'ha de resoldre amb alguna cosa més: intervenció social.**
 - 5.2 Les AAPP financen de manera insuficient aquest "plus", aquesta intervenció social, limitant la capacitat d'intervenció i mitigació del problema d'habitatge en els estrats de vulnerabilitat i pobresa extrema.
 - 5.3 Aquesta infradotació fa que el que hauria de ser un servei públic es converteixi en un servei amb corresponsabilitat d'ens públics i privats, cosa que porta a una situació injusta: els serveis públics han de ser dignes, han d'atendre els últims i han de ser finançats en la seva integritat.
 - 5.4 Aquesta corresponsabilitat publicoprivada queda invisibilitzada per la part pública, agreujant-se la situació en casos de cogestió o cogovernança.
 - 5.5 De la mateixa manera, quan aquests recursos escassos es veuen afectats per un nombre més gran de persones que cauen en l'últim estadi de pobresa extrema o de vulnerabilitat propera a la pobresa extrema, es fan encara més minsos per una qüestió lògica de repartiment de recursos escassos.
 - 5.6 Les AAPP o bé no estan finançant adequadament aquests estadis de pobresa extrema o de vulnerabilitat-pobresa extrema, o simplement no els financen.
 - 5.7 La progressió de la intervenció social no és lineal: des d'un punt de vista social, que una persona caigui en una situació de pobresa extrema no es reverteix amb el mateix esforç proporcional que contenir-la en la situació de vulnerabilitat. De la mateixa manera, els recursos per a la pobresa extrema són, per la seva intensitat en intervenció social, molt més cars que contenir situacions de vulnerabilitat. Des d'un punt de vista social i econòmic, doncs, és més eficient intervenir en situacions de vulnerabilitat que esperar a fer-ho en situacions de pobresa extrema.

Què demanem. La corresponsabilitat d'un problema que és de tothom i afecta a tothom:

1. Que les AAPP siguin conscients que, en situació de pobresa extrema, la situació actual de l'habitatge implica la necessitat de fer contenció en la línia vulnerabilitat-pobresa extrema amb intervencions més enllà del metre quadrat, és a dir: metre quadrat i intervenció social.
2. Que les AAPP no infrafinancin els recursos posats a disposició en el problema de l'habitatge de la línia vulnerabilitat-pobresa extrema i es facin conscients que la caiguda en situacions de pobresa extrema és molt menys eficient socialment i econòmica que contenir la vulnerabilitat.

Taula 6. Finançament

RECURS	Actual €/dia	Cost raonable €/dia	Diferència	Diagnòstic
Habitatge d'inclusió Zaragoza	12,64 €	60 - 70 €	-47,36 €	Infradotació crítica
Habitatges d'inclusió Alacant	18,87 €	60 - 70 €	-41,13 €	Infradotació severa
Habitatges d'inclusió Barcelona	49,29 €	60 - 70 €	-10,71 €	Límit mínim
Protecció Internacional. <i>Habitatges i places d'acollida</i> Alacant, Barcelona, Pamplona, Terol i Saragossa	50 €	60 - 75 €	-10 a -25 €	Infrafinançament
Habitatges d'inclusió Castelló	59,87 €	60 - 70 €	En llindar	Dotació suficient
Habitatges d'inclusió València	61,95 €	60 - 70 €	En ràtio	Dotació suficient

3. Que no deixin, a vegades de manera oculta, costos o despeses en corresponsabilitat de les entitats socials, perquè estem davant d'un servei públic que ha de ser degudament finançat.

4. Que les empreses que en aquests moments estan desenvolupant els seus flamants informes ESG (*Environmental, Social and Governance*) siguin conscients que part dels seus treballadors/es poden trobar-se en situació de pobresa o en l'espai de vulnerabilitat, i que és amb ells/es amb qui poden iniciar les seves pròpies accions de reversió de l'habitatge com un factor d'acceleració de vulnerabilitat.

5. Que les empreses, a través de les seves polítiques ESG, es facin responsables en aquest moment tan crític en el qual, des de la seva dimensió d'agents socials, la seva riquesa ha de ser compartida. Perquè, en termes de l'*Economia del dònut* (o Economia de *la Rosquilla*) de Kate Raworth, aquesta distribució de la riquesa esdevingui prosperitat per a la societat en la qual habita.

6. Que la societat en conjunt es faci responsable d'un problema que ens afecta a tots i totes, com a part d'un sistema, d'una societat de la qual formem part, i que sigui conscient que tots i totes podem *posar una teula a la teulada d'aquesta casa*.

A què ens comprometem la Província Espanya Est de les Filles de la Caritat

Cal fer un pas més. La nostra denúncia visibilitza la intensitat d'un problema universal a la nostra societat. Nosaltres hem desenvolupat una tasca d'intervenció social i d'habitatge des de fa molts anys, amb resultats palpables. Però, així i tot, és moment de fer un pas més, d'un esforç addicional.

1. Mantenir el nostre esforç inversor, tant en l'adquisició d'habitatges per a l'accés assequible d'habitatge d'inclusió per a les persones a les quals acompanyem, com en la complementació de la dotació insuficient que les AAPP ofereixen actualment en els seus serveis públics d'inclusió.
2. Millorar les condicions laborals per damunt del conveni o de l'estatut per a, almenys, les 50 persones amb inferiors condicions laborals de tota la Província d'Espanya Est.
3. Divulgar l'existència d'aquest problema d'habitatge del qual ningú parla, per donar veu als *sense veu* de la nostra societat.

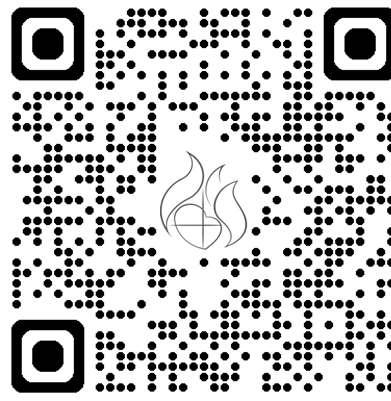

Aquesta història s'explica millor amb una història de vida

La Harriet és una dona de Ghana que va arribar a la Província d'Espanya Este de les Filles de la Caritat sense res a les mans. Després d'una història plena de violència en el trànsit cap al nostre país, la Harriet va iniciar una nova vida a Espanya de la nostra mà. En aquest breu reportatge, la Harriet parla en primera persona de la seva història personal, continguda en la dignitat de la pobresa extrema, evolucionada posteriorment cap a la vulnerabilitat i, finalment, cap a la normalitat. La seva història avala la nostra denúncia com a Filles de la Caritat, la seva història és l'essència de la nostra intervenció des d'un Evangeli quotidià.

Coneix
una història real

La crisi invisible del problema
de l'habitatge